

Minska risken för salmonella i nötbesättningar

Här kommer information om hur du kan minska risken för salmonella bland dina nötkreatur. Bifogat finns en checklista med åtgärder både för att motverka att salmonellasmitta kommer in i besättningen, och för att motverka att smittan får fäste och sprids inom besättningen.

Förebyggande smittskydd

Det finns mycket som du som djurhållare kan göra för att minska risken för salmonella bland dina djur. Med kunskap och relativt enkla skötselåtgärder kan du minska risken för smitta. Det gäller både salmonella och många andra smittämnen.

Smittförebyggande åtgärder kan delas in i två huvudgrupper:

- de som motverkar att smitta kommer in i besättningen - yttre smittskydd
- de som motverkar att smitta får fäste och spridning inom besättningen - inre smittskydd

Yttre och inre smittskydd kompletterar varandra. Därför behöver man jobba med båda delarna parallellt.

Hur smittar salmonella?

Salmonella orsakas av bakterier. De kommer in i kroppen genom munnen och sprids med gödsel och avföring. Bakterierna trivs i fuktig miljö. De kan överleva länge i omgivningen och ibland även öka i antal.

Smittan överförs genom direktkontakt mellan djur och gödsel, eller indirekt via smutsiga stövlar, redskap, maskiner, gemensamma golvytor, avrinning från gödsel etc. Salmonellabakterierna kan inte flyga själva men de kan föras vidare med "tvätt dimma" (aerosol) i samband med högtryckstvätt. Det är viktigt att skydda foder och vatten som, om det blir smittat, effektivt sprider smittan till alla djur.

I torr och ren miljö har salmonella svårare att överleva. Risken för smittspridning mellan djuren minskar om hygien är god (rent och torrt). God omvårdnad gör det lättare för djuren att stå emot infektionen. Särskilt viktigt är det runt kalvningen eftersom det är en känslig period både för ko och kalv.

Nötbesättningar kan smittas genom inköp av djur eller andra livdjurskontakter. Andra smittvägar är till exempel via foder, vatten, eller gemensam utrustning.

Ett enskilt nötkreatur som smittats av salmonella läker oftast ut infektionen på några veckor. Ju bättre kontroll du har på smittvägarna i besättningen desto större chans har du att hindra att smittan sprider sig. Genom att bryta smittvägarna mellan djur och djurgrupper, och hålla smittrycket nere genom god hygien så skapar du förutsättningar för utläkning även på besättningsnivå.

Här kan du läsa mer om förebyggande smittskydd

[Smittsäkrad besättning](#)

[Smittsäkra](#)

[Kalvportalen – smittskydd](#)

[Gård och Djurhälsan – smittskydd](#)

[Jordbruksverket](#)

[SVA](#)